

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, felhívások ide intézendők.

SZERKESZTŐSÉG
I. tized 326. szám.

SZENTÉS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR és GAZDÁSZATI HETILAP.

Megjelen minden szombaton.

HIRDETÉSI ÁRAK:

3 hasábos petisorsórt
egyszeri hirdetésnél 20
kr., kétszerinél 15 kr.,
háromszorinál 10 kr.
számítatik.

„NYILTTÉR”
minden sor 15 kr.

Rélyegdíj minden egyes
beiktatásnál 30 kr.

Bérmertetlen levelet
nem fogadunk el.

A NÉPFÖLKELES.

Lapunk mult számában közöltük a népfölkelésről szóló törvényt. Tekintve a tárgy fontosságát s különösen általános érdekét, ezuttal főleg azt a gyakorlati célt tűztük magunk elé, hogy a törvény és az ahhoz kiadott terjedelmes miniszteri rendelet alapján oly képet adjunk a népfölkelés intézményéről, melyből olvasóink közül azok, kik az illető korosztályok valamelyikébe tartoznak, levonhassák magukra nézve azt a feladatot, mely ezen intézményben reájok várakozik. Mellőzzük tehát a rendelet azon részeit, melyek a katonai és polgári hatóságok teendőit szabják meg és csak azokra szorítkozunk, melyek a népfölkelés kötelekébe eső egyes honpolgárok tudnivalóit tartalmazzák.

Népfölkelő minden honpolgár azon év elejétől fogva, a melyben 19-ik életévét betölti, azon év végéig, melyben 42-ik, nagy szükség esetén 60-ik életévét meghaladta. A mostani rendelet azonban csupán a 42 ik életévét be nem töltött egyének viszonyainak szabályozására terjed ki s itt is csak a békében való szervezés s a háboruban való alkalmazás előadására szorítkozik. A fent jelzett életkorba tartozó egyének közül csak azok és addig nem esnek a népfölkelők közzé, a kik és a meddig tényleg a hadseregbe vagy honvédségnek szolgálnak.

A népfölkelők két korosztályba oszthatnak. Az első korosztály a 23-ik életévtől a 37 évig, a második innen a 42 évig terjed. Mindkét korosztály ismét két főcsoportra oszlik; az egyikbe tartoznak azok, kik rendes katonák voltak (A csoport), a másodikba a katonailag ki nem képzett egyének (B csoport.) A további beosztást és használatot ezen korosztályok és főcsoportok tekintetbevételével a feladat határozza meg. A feladat pedig a hadsereg és honvédség támogatása. E célból katonailag szervezett, önálló csapatok és kiegészítő csapatok szervezettek. Az első minőségű csapatokhoz kizárólag katonailag képzett egyének alkalmazhatók, még pedig mindkét korosztályból. Ezek feladata: helyőrségi szolgálat, határőrzet. A második minőségű vagyis kiegészítő csapatokat pedig katonailag képzett és nem képzett egyének vegyesen alkotják, de csak az első korosztályból. Ezek csak azon esetben vétetnek igénybe, ha a meglévő kiképzett póttartalék a tábori csapatok teljes hadi létszámának kiegészítésére és fenntartására elégtelen volna s közvetlen feladatuk a rendes hadcsapatok hézagainak kitöltése. Végül azon népfölkelésre kötelezett emberek, kik az előbbi két csoportban nem foglaltatnak, személyi használhatóságuk, esetleg polgári hivatásuk tekintetbevételével egyéb hadi célok teljesítésére alkalmazhatók (kéművesek, sütők, molnárok, munkások stb.)

A népfölkelők béke idején csak nyilvántartatnak, tehát nem hivatnak be. A behívás csak háboru és ekkor is csak szükség esetén történik.

Ha háboru esetén a népfölkelés igénybevétele szükségesnek látszik, Ő Felsője parancsára a honvédelmi miniszter felhívó hirdetményt tesz közzé, melynek megtörténte után a népfölkelésre kötelezett összes egyéneknek illetőségi helyükön készen kell lenniök a bevonulásra. Ez időtől kezdve az illető járás területéről hatósági engedély nélkül eltávozni nem szabad. Ezen felhívással egyidejűleg vagy későbbi időpontban következnek a behívás, mely vagy a népfölkelés minden felhívott osztályára és területére, vagy csak egyes (rendszerint fiatalabb) évfolyamokra, vagy szolgálattétel céljából egyes személyekre terjed ki. A bevonulókat bemutató szemlének vetik alá, melynek célja az, hogy az illetőknek alkalmatlansága a szolgálattételre megállapítottassék s ehhez képest a fennebb körvonalazott csoportokba való besorozás lehetővé váljék. Végleges fölmentésre csak oly testi vagy szellemi fogyat-

kozásokkal bíró egyének számíthatnak, a kik minden népfölkelési szolgálatra mindenkorra teljesen alkalmatlanok. Ideiglenes fölmentést csak azok nyerhetnek, kiknek hivatalukban való megmaradása népfölkelés idejében a közigy érdekében szükségesnek mutatkozik. Az ilyen végleg kitörült, vagy ideiglenesen fölmentett egyének, továbbá ama betegek, kik szállíthatók nem lévén a behívó parancsot nem teljesíthetik, nem tartoznak megjelenni a bemutató szemlén. A betegség azonban orvos, hatóság és ugyanazon községben lakó s már alkalmasság talált két népfölkelő által igazolandó. A bemutató szemle megtörténte után a népfölkelők leteszik az esküt, fölmentetnek, felruháztatnak s gyakorlatias módon katonailag kiképeztetnek. A kézműves és munkás csapatok, valamint az egészségügyi különítmények csak a szükséges rend és felügyelet gyakorolhatása céljából állíthatnak össze katonailag alakított osztagokba; első sorban tehát elég, ha sorakozni és menet oszlopban menetelni tudnak. Szabadságolás csak sürgős ügyekben s legfőleg 14 napig nyerhető.

Ezekben óhajtottuk a népfölkelési intézménynek legszükségesebb tudnivalóit olvasóinkkal megismertetni s hisszük, hogy a mondottakból bárki is tájékozhatja magát azon eshetőségekkel szemben, melyeknek ezen intézmény következtében ki van téve.

Szentés rendezett tanácsu város szabályrendelete,

a gyalogjárdákon való közlekedést gátló akadályok megszüntetése tekintetéből.

1. §.

A gyalogjárdának s általában a gyalogjáró közönség közlekedésére szolgáló s a város belterületén lévő utaknak tömeges ácsorgók általi elfoglalása, azok talicskakkal, kézi vagy bármintő kocsikkal való közlekedés, lóval vagy bármely más lábas jósággal való járás külön kihágási esetet képeznek; emel-fogva:

2. §.

A gyalogjárdákon s általában a gyalog közlekedésre szolgáló utakon tömegesen ácsorgók s azok, kik azokon talicskával közlekednek, egy irtól 2 irtig terjedhető pénzbüntetéssel, vagy 6 órától 12 óráig tartó elzárással, azok pedig, kik a gyalogközlekedésre szolgáló utakon kézi vagy bármintő kocsival közlekednek, lóháton járnak, lovat vagy bármely más lábas jóságot hajtának vagy vezetnek, 1 irtól 5 irtig fokozható pénzbüntetéssel, illetőleg 6 órától 24 óráig terjedhető elzárással büntetendők.

Elzárásnak csakis a pénzbüntetés behajthatlansága esetén van helye, két forintnyi pénzbüntetésnek 12 órai elzárás felelven meg.

3. §.

Az ez uton befolyt pénzbüntetések a városi szegényi pénztárt illetik.

4. §.

Kihágások elbirálásánál első fokban a város rendőrkapitánya, vagy a városi tanács részéről e részben megbízott városi tisztviselő, másod fokban a vármegye alispánja, harmad fokban pedig a m. kir. belügyminiszter bíraskodik.

5. §.

Ezen szabályrendelet végrehajtásával a rendőrfőkapitány bizatik meg.

Szentés város képviselőtestületének 1885. évi jul. 20 án tartott üléséből. Sarkadi Nagy Mihály s. k. polgármester. Ónodi Lajos s. k. főjegyző (p. h.)

70591/II. szám. Magyar királyi belügyminiszter. Az 1886. évi szeptember hó 4-én 49532. sz. a. kibocsátott itteni rendelethez képest módosított ezen szabályrendeletet az 1879. évi XII-ik t. c. 5-ik §-a alapján ezennel megerősítem. Budapest, 1886. évi december hó 21-én a miniszter helyett Benicky államtitkár.

Csak türelem!

Alighogy megtette a szükséges módosításokat alapszabályain a „Szentési Hitelszövetkezet”-nek legutóbb megtartott rendkívüli közgyűlése s márazon reményben ringattuk magunkat, hogy végre valahára vége szakad a rendes úton megalakult

szövetkezet ellen titokban szőtt ármánykodásoknak, a szegedi kir. törvényszék új módosítási követelményekkel lép fel s így újból kell egy rendkívüli közgyűlést egybehívni a szükséges módosítások foganatosítására.

Vannak, a kik ez új incidens, ez új akadály közbejöttére markukba nevetnek s ezek bizonyosan nem a „Szentési Hitelszövetkezet” barátjai. Eltekintve a még mindig fondorkodó cselszövényektől, melyek szálaít nagyon jól ismerik azok, kik a kulisszák titkaiba be tudnak tekinteni, igen különösnek találjuk a törvényszék eljárását, midőn a most kifogásolt hiányokról egy szóval sem tett említést akkor, midőn az alapszabályok első ízben lettek felterjesztve, s ha a szakközégek így szoktak eljárni, akkor egy cseppet sem fogunk csodálkozni, ha a törvényszék még harmadszor vagy negyedszer is vissza találja küldeni az alapszabályokat, de akkor azt is kell következtetni, hogy az alapszabályok megvizsgálásával megbizott szakközégek felületesen végzik a munkát, nem törődve azzal, mely hátrányt okoznak ez által a több ezer részvényesnek

Nem akarjuk fuszogtatni — hiszen nyílt titok — miért sikerült a gőzerővel megalakult „Csongrádmegyei Hitelszövetkezet”-nek oly gyorsan megkezdeni működését, de annyi bizonyos, hogy néhány embernek — nem vádoljuk az egész testületet — érdekében állott mindent elkövetni, hogy ne az előbb megalakult szentési, hanem a később megalakult csongrádmegyei hitelszövetkezet kezdje meg előbb működését. Az illetők elértek céljukat, mert a „Szentési Hitelszövetkezet” emberei közt nem akad ember, a ki álitakon járva gátat vetni akart volna ez új intézmény hátráltatására.

Azonban szavunk van a „Szentési Hitelszövetkezet” tisztelt elnökségéhez. Amnyi ármánykodás után nem lehetetlen, hogy a kir. törvényszék a most megteendő újabb módosítás után is újból valami kifogásolni valót talál. Hogy ezen eshetőségnek ne legyenek újból kitéve a részvényesek, szükségesnek találjuk, hogy az elnök és igazgató személyesen nyujtsák be az újból módosított alapszabályt a szegedi kir. törvényszéknek s informálják a törvényszék elnökét azon figyelemre méltó körülményekről, melyek közt a „Szentési Hitelszövetkezet” létesült, valamint az azután megtörtént nem épen épületes dolgokról, s meg vagyunk győződve, hogy az alapszabályok azonnal helyeseknek fognak találtatni.

Addig pedig a „Szentési Hitelszövetkezet” liveinek türelmet és kitartást ajánlunk.

Válasz.

A „Csongrádmegye” felhíti lap f. évi 11-ik számában valaki két zárjel közé szorított szűnjegy aláírással igyekszik elzokogni — mint állítja — a száraz (?) igazságot. Vajha hát igazságot keseregne el, de így el-énekelhetné egyuttal:

„Rebégő nyelvetem ime megindítom,
Remegő énekem zokogva így nyujtom.”

No hát száraz is tudósítónak az igazsága s épen olyan mint a száraz termő talaj, mely áldást nem nyujt az izzadó termelőnek!

Fölkiált mindjárt tudósítása elején, hogy: „Megment miuket az isten, (án Isten!) mind a két kezével.”

Megbocsát a t. olvasó, ha e válaszomban nem csupán levelező adóptált igazsága (?) és saját személyemmel foglalkozom, minthogy nem állhatom meg, miként tudósító mondva csinált igazságosságával is ne foglalkozzam, tehát a szorosan vett czafolettól eltérve, kis-sé bővebben is leírom nem a száraz, de a valódi igazságot is.

Bizony megvert az Isten minket! s ostroma csapása ott kezdődik, hol R. F. agyában megfogamzott a várost boldogító (?) közsegipárt megalakítása!

Ugyan kérdem: ki lenne az az oklatan teremtény, aki gáncsolná R. F. urat működésében, ha meg volna arról győződve, hogy ő teljes érdektelentül a város boldogítását tűzte ki célul! De mert mi látjuk, hogy itt nem a közérdek, a város közjava előmozdítása van tervben, de a vezér s támogatói érdeke forog szem előtt tehát ezen egyéni érdeket józan észszel nem pártolhatjuk.

Nem szólunk e ferde s alytalan tudósításhoz — bár ez nekem mint régen a nyilvánosság terén működőnek mindenha kötelemem — ha tudósító az én igénytelen személyemet — illetve nevemet is — valótlanul irva, bele nem keverte volna zagyva tudósításába! s nem szólunk, vagy csak menteném személyemet vagy cselekményemet, ha valót írt volna, de mert a valótlanosság vörös fonalként húzódik végig tudósításán, ezt tehát becsületesem s az igazság érdekében megcáfolni elodáztatlan kötelességem, ugyan is:

Azt mondja tudósító egy helyen:
"Szvoboda Ferenc és Sohlya Antal gyakori vendégei (Csemeginek) akik pedig nyiltan folytatják a Szivák elleni agitációt és a községi párt törekvései ellen működnek."

No hát kijelentem, hogy Csemegi urnál a múlt hó 22-ike óta nem voltam, azóta tudniillik, midőn a szabadelvű párt ama famózus értesítést nyerte, hogy Szivák ur elcsapta pártját s a pár év előtt általa D. Gy. féle hadnak nevezett elem karjába dőlt... Aki az ellenkezőt állítja, hogy én Csemegi urnál összejövetelket tartok, az nem állít valót, ha valót nem tesz, mit tesz hát?

Ami pedig azon állítását illeti tudósítónak, hogy az általa megnevezett triumvirátus nyiltan folytatja Szivák ellen az agitációt, ez már aljas rágalom! mert hogy fájt a szabadelvű, illetve Szivák pártjának az, hogy midőn e párt, a választóknak több mint fele sajátkező aláírással biztosította, hogy rendületlen híve a párt: ugyan akkor Szivák ur cserben hagyta pártját, barátait, kik pedig az utolsó választásnál vagyonukat, mi több — becsületüket, népszerűségüket áldozták Szivákért!... Szivák ur most már biztosította a községi pártot egyik pártbeli ügyvéd javaslatára, hogy e pártot törekvéseiben — (még ha az tán a közügy kárára lenne is!) — támogatandja!

Fájt ezen Pál-fordulása a szabadelvű pártnak; hiszen nekem is fájt, ki pedig nem tartozom a párthoz, de azért biztosíthatom tudósítót, hogy Szivák ur személyét tudósító és pártjok közül senki sem tiszteli inkább még tévedése után sem nálammal. Így hát aljas rágalom az, mintha akár én, akár a megkántált triumvirátus tagjai tiszteltelen utakon Szivák urat becsületében bántalmazták volna, ez aljas rágalom!

Midőn tehát Szivák ur bevégzett ténynek mondá ki azt, hogy ő a községi párttal egyetértve működend ezentúlra: voltak, kik fájdalomnak adtak kifejezést, s indítványozták a múlt hó 22-én tartott értekezletben azt, hogy más képviselő után kell nézni, sőt gróf Károlyi Sándor neve föl is hangzott, de hogy itt valaki Csátárt fölhozta volna, hogy ez léptetessék föl, ez nem valót! Később voltak aztán nemcsak a pártból, de mások is, kik egy tiszta 48-as elvű képviselőjelöltet, mi-lyen Irányi vagy Eötvös K. hajlandók lettek volna a csufos elhagyás után pártolni, de hogy akár Csemegi, akár Szvoboda, (de magamat sem véve ki) Csátárt akarták volna fölléptetni, ismétlem: aljas rágalom.

Hogy az említett a községi párt törekvéseit nem helyeslik, s ezt egyelőre nem pártolhatják, annak megvan a maga oka. Ugyan tegye a szívére kezét tudósító, s valjha be őszintén, hogy folyton üdvös és helyes dolgokról folyik-e eme pártban a beszéd? Hiszen bebizonyíthatjuk, hogy itt az erényből bünt, az igazmasságos cselekedetből nevétséget kovácsolnak némelyek, melyeknek, még nagyon valószínű, hogy bíró előtt lesz folytatása. Lásd: Cs. Matyi báli dikcióját is! (Tisztelet a kivételeknek!) Hát hogy az ily törekvéseket józan észszel sem nem helyeseltetjük, sem nem pártolhatjuk, azt csak megengedi a községi párt.

Hogy idézett lap szerint Csemegi Csátárral kibé költ, erre azt szokta mondani Csemegi, hogy a nyújtott jobbot csak nevetlen ember utasítja vissza... sőt

mondhatta volna tudósító, s ha nem tudta eddig, tudja meg most, hogy én a keresztény gózmalomban dolgom lévén szintén találkoztam Csátárral, ki nekem megelőzőleg szívesen nyújtott kezét. Kárhoztasson érte tudósító, csak azt engedje kimondaniom — mit Csátár sem tagad el — hogy kértem arra, miszerint ne lépjen föl Csongrádon mint képviselőjelölt, nehogy a közügy és beke kárára ismét zavarok álljanak be!...

Lásza t. tudósító ur, még inquisitio nélkül is bevallom, tán ő szeréut iszonyu vétkemet!

Hogy a szegény félrevezetett nép előtt nincs hitele a triumvirátusnak, azt mi jól tudjuk! hiszen több már mint egy éve, hogy szüntelen elientünk izgatják a népet, sőt izgatták már akkor, mikor még a községi párt eszméje meg sem születte, már akkor is a "Szarvas" vendéglőben tudtuk az izgatások lefolyását. Most van aztán igazán golyakirályi eljárás, de hogy meddig tart, azt nem tudjuk megjósolni, minthogy mi is voltunk ám olyan legények mint most más.

Csemeginek tagadhatatlan hogy van bűne, és pedig elengedhetlen bűne, mely az, hogy csupa szabadelvű szenvelgésből létre jönni engedte a községi pártot, mely most minden erejét megfeszítve a fejére akar öntni. Megjósolták ezt neki, de nem hitte... Most már issza megérdemelt levőt fumigálásának.

Megleckezi tudósító az alispánt is, kit Csemegi behelzögő modorával félrevezet s vehemens (miért nem vehetsz?) támadásokra tért enged Csemeginek! miért nem szorítja Csemegit a város érdekei védelmére?!

Helyes! így kell azoknak, kik annak idejében meggátolhatták volna, hogy ne legyen ily felfordult világ Csongrádon.

Azt már határozottan állíthatom, hogy nem Csemegi, sem Szarka Mihály kedvökért történt az, hogy a városi közgyűlés fölkerítte az osztrák áll. vasutársaságot, miszerint tegye tanulmány tárgyává azt, hogy ha a vasut az országút mellett vonulna el, Csongrád város háromezer holdnyi gyümölcs-fával beültetett szőlője gyümölcsét mindentt homok uton szállítva a vasut mentén raktározhatta volna kereskedés végett. Tudósító — úgy látszik — nem tudja azt, hogy épen azért ejtetett el e javaslat, hogy ez a társaságnak két kilométer hosszabság miatt 60,000 forintjéval volna igénybe; tehát azt sem tudja, hogy ez nem a város terhére leendett, mint tudósító állítja. De hát megjárja ez is egy ellenszenvet keltő rágalomnak, ugy-e?

Különsé istenteremtése tudósító, hogy nem viseltetett ő sem bizalommal Réthy (tán Réti?) Ferenc irányában? No ez nem szép volt tudósítótól... No de hát ha mi is így járunk Réti ural? hogy megteremti a rendezett tanácsot, a mostani általa ugy nevezett penua és papirtolvajokat elkergeti mint gonosz kárárokat s boldogítja a várost; bizony még mi velünk is megtörténhetik az, ami tudósítóval megtörtént.

A választások biztos győzelem első néz tudósító! Elhisszük, minthogy sok embernek van ám még vékony bőr az arcán!...

Hogy ezen önvédelmem ily hosszúra terjedt, oka az, hogy bebizonyítottam azt, miszerint aki egyben nem mond valót, az másban is eltérhet az igazság mondásától és már most én mondhatom el, hogy ez az igazság, a mit én mondtam el, akár legyen "szarvas" vagy "nedves" igazság, de igazság!

Jövőre pedig kérem a „Csongrád megye” t. szerkesztőjét, legyen szives lapját az ily valótlanosságok fölvetésétől megkímélni; uohogy a rágalomtól pizenen legyen kénytelenek tőle megvásárolni! vagy pedig igen kérjük, ne pazarolja ránk szívességét!

A községi párt nézete szerint aláírja nevét a tisztességes ember! Így hát én aláírom.

Csongrád, 1887. febr. 7.

Sohlya Antal m. k.

Feszült kíváncsisággal várták-lesték Csongrádon az illetékes körök a „Szentés és Vidéke” 7-ik számának megérkezését, valóságos ostromnak volt kitéve a postahivatal, az összes hivatalok beszüntették működésüket, a jó hanggal rendelkező s az olvasásban jártas egyének köszörülték a torkukat, leöblítvén azt egyttal egy kis csongrádi vörös vagy siller borral, midőn végre kézhez kaphatván a lapokat s olvasták az üzenetet, hogy „ne bántsd a magyart”. Az olvasók időközönként elnémultak a cikk olvasásának hatása alatt, de a vakmerőbb fiatalok „halljuk! halljuk!” kiáltása folytán kényszerítve voltak a cikk folytatásának olvasására. Végre befejeztetvén a cikk olvasása, némelyek vért, mások bort kívántak, de végre is a nagy közönség általában abban állapodott meg, hogy a cikk másfél év óta üzött aljas rágalom, vagyon s becsület ellen intézett merényletek miatti támadásokért adott méltó felelet. Mintán a cikkben még az sem lett megemlítve, hogy csongrádiak vagy szentesiek legyenek-e a megtámadottak, sőt mert a cikkek, melyek miatt végre a jogos védelemnek be kellett követeznie, egynek kivételével Szentésről kelteztettek — azon egy cikknek — mely pedig Csongrádról keltezte jelent meg, szerzője nemcsak hogy nem jelentkezett, hanem azt a mai napig Csongrádon határozottan tagadják, hogy az csongrádi egyén által küldetett volna be, és ekként a bünbándát, mely a támadásokat intézte, nem kell Csongrádon keresni, — el kell hallgatni, sőt szívélni az üldözött egyén jogos védelméből származott támadást — és ezen megállapodás alapján most már bátran kérdezhetem, mivel s mily uton kényszeríthessem tehát a banda tagjait neveik kijelentésére. Én a módok és eszközökből teljesen kifogytam és most már folytathatom megkezdett munkámat, mely Csongrád város közigazdasági viszonyainak rendezésére és fejlesztésére irányult, meglehet ugyan, hogy a mai komoly viszonyok között e téren is fogok ellenzőkre találni, mert hiszen mai napig Csongrádon semmihez sem lehet gyanúsítgatások nélkül kezdeni, de azt hiszem, hogy legutóbbi válaszómmal azon célt elértem, hogy a jövőben nem fogok hírlapi megtámadatásokban részesülni, idehaza pedig már megszoktam a heccek, az eltökélt munkám végrehajtásában egy cseppet sem fehélyez, és ekként merem remélni, hogy azon legelső hangoztatása mellett, hogy „akié — a föld — azé a haza”, sikerülni fog e f. hó 20-án a „Gazda-kör”-t megalakítani és abban a megromlott s romlott gazdasági ügyeinket rendezni, ezen gazda-kör bevonhatja aztán működési körébe a zilálttá vált társadalmi viszony rendezését is, mert egyik főcélja lesz: egymás iránt a kölcsönös tisztélet és barátság meghonosítása.

Az igen természetes, hogy előre nem lehet tudni, hogy a létesítendő „gazda kör” milyen erős fog lenni és mily irányban fog fejlődni, mert tagadhatatlan, hogy ma számosan vannak, kik a „Csongrádi Takarékpénztár” működésével nincsenek megelégedve, és meglehet, hogy az még egy más szervezeti pénzügyzetet is létesíthet, és miután arra itt felelte nagy szükség van, ha ilyen eszme is fel fog merülni, szükségzerűleg támogatásban fog részesülni. Ezen ténykedésem által be van bizonyítva, hogy biz én a politikával már nem igen törődök és mint a szabadelvű párt egyik központjának szavazatára számíthat azon párt, a mely Szivákot léptetendi fel. Hogy azonban a „Csongrád megye” szerkesztője is érezze vereségét, tehát vele szemben én is elmondhatom, hogy ezen nyilvánosságra hozott álláspontomból meggyőződhetik, hogy ez csattanós bizonyítéka annak, hogy akkor, midőn azt állította, hogy én Csátárral szövetkeztem a szabadelvű párt ellen, hazudott. Cs. A.

„SZENTES ÉS VIDÉKE” TÁRCAJA.

NEBRASZKA.

ELBESZÉLÉS AZ AMERIKAI ÉLETBŐL.

I. A végtelen pusztán.

Szélesen terült el a pusztá, mint végnélküli ocean; egyetlen fa, egyetlen bokor nem zavarta a vidék féltelmes egyhanguságát, a nap izzón sütött alá az elasztott, sárga fűre és tüskékkel borított kaktuszokra. A kiszáradt, lehangelő érzést keltő talaj felett azonban a tó csendesen ringó hullámaihoz hasonlólag szelíden lobogó fény rezgett és vakító hatást gyakorolt az arra csapongó szemre.

E magányban csupán három élő lény volt látható — egy lovas, ennek halálra fáradt lova és egy barna keselyű, mely utóbbi a levegőben, a tovább haladó vándorok felett keringett, mintha csak azt a pillanatot várta volna, melyben az utas megtörve, végkép kimerülve összerogyik és neki zsákmányul szolgál. Már harmadik napja, hogy ily módon kíséri őt s az éles elméjű állat talán észre vette, hogy emberi lény ily nélkülözéseket kibírni már nem sokáig képes.

S némileg igazsa is volt. A lovas és paripája a kiállott fadaralmak miatt nagyon kimerülteknek látszóttak; utasunknak minden erejébe került, hogy időnként összeszedje magát; ilyenkor tekintetét fűrkészőleg, szorongva körülhordozta, de nem sokáig. A mi szemei elé táult, az nem látszott vigasztalást nyújtani — egyetlen fa, egyetlen bokor sem árulta el az oly epedve óhajtott víz jelenlétét és ha a látás határán itt-ott egy-egy antilop vagy bivalcsapat néha mutatta is magát: mit ért az neki? Nem volt ereje földözni azokat, a szegény lova csak lépésben is alig tudott már tovább vándorolni, hogyan gondolhatt volna tehát arra, hogy valamelyik bivalcsapatot üldözze vegye?

Még fiatal ember volt, huszonöt évesnél alig több. Öltözetét a nyugati vadászok szokásos rubája képezte, arca halványnak és kimerülteknak látszott, kék szemei — ha ugyan egy pillanatra föl nem villantak — komoran és üvegesülten meredtek maga elé a nyeregkapára; száke haja kuszáltan csüngött ki az ócska, szürkeszínű

nemezkalap alól, kezei görcsösen szorították a nyeregbe helyezett puskát, mintha oltalmat és segédelmet e hű szerszámtól várna. — Keserű csalódás! Víz kellett volna — víz! Nyelve lnyéhez tapadt, terka kiszáradt elanynyira, hogy minden lélekzavtérnél izzó parázst vélt beszörpölni, homloka és halántéka a láz forróságától meg-megrándult s aztán ismét hideg borzadály futott végig szenvedő testén.

A ló is ép annyira klt volt merőve mint a lovas. Néha-néha megállott, fejét lecsüggesztette, mintha a magasabb fűszálak valamelyikét le akarta volna harapni, de aztán mindannyiszor felhagyott szándékával. Nyelve oly kiszáradt volt mint a gazdjáé, hogyan tudta volna tehát az aszott, éles füvet lenyelni? — Meg-megállott s ilyenkor a gazdája térdei csak gépiesen, szokásból szorították oldalait, hogy lassan ismét oldal vándoroljon. Hogy hová, melyiköt tudhatta volna azt? Csak a még oly távol fekvő „kék hegyek” felé nyugatra tartottak — ott találnak vizet, van vad, amennyi csak kell. Csakhogy lehetett-e reményök, hogy elérik ama távoli hegyláncot, a mikor hetek óta nem volt már eső és a végtelen pusztán egyetlen forrás sem kinálkozott.

Nem is önként barangolt utasunk e félelmes magányban s akkor midőn a civilizatio nyugati határát*) átlépte, még kilenc főszerelt és jól felfegyverzett vadászárs volt oldala mellett, kikkel vadászni indult a Sziklás hegysségbe. Azonban egy éjszaka egy csapat shienné-indian rajtok utótt, hatot közülük megölt és megskalpolt**). Csupán hárman szabadultak meg, de mindenikük mas-más felé volt kénytelen menedéket keresni. Reynolds György — ennek hívták fiatal emberünket — midőn sehoggy sem tudta feltalálni társait, az államokba visszavezető út fölkeresésére indult. Azonban az indianok elzárták az utat előtte; többször észrevette, hogy az elfogatás veszélyében forog, minélfogva végre azon vakmerő és elszánt elhatározásra adta magát, hogy utját folyvást csak a Sziklás hegyek felé irányozza, a hol valami más vadásztársaságot tán fog találni. Aztán a hegyektől való távolság már nem is oly föltötte nagy és ott az indianok semmi esetre nem fogják keresni.

*) Az Alleghani hegységét érti szerző. Ez képezi ugyanis a határt a keleti, civilizált partvidék és az Egyesült-Államoknak rengeteg rétségek, roppant erdősegek s itt-ott homoksisakok által borított nyugati része között.

**.) Azaz lohuzta fejkörül a bört.

A második napon lelélt egy vad-bivalt, miáltal elegendő élelemre tett szert, de az indianok a folyam partján útven fél sátraikat elvágták előle az odavezető utat s ha eleinte itt-ott akadt is olyan tócsás hely, hol a legutóbbi esőzések maradványait a nap még nem szikkasztotta fel teljesen, azok az erősen fűvő szél miatt most egészen ki voltak száradva. Tehát nem maradt hátra egyéb, mint lehetőleg gyors haladás nyugat felé, hogy a dombos vidéket és az ottani üdítő víz forrásokat elérhesse, különben a szomjuság miatt okvetlenül el kell vesznie a pusztán.

Hanem azok a hegyek sokkal távolabb voltak, mint a hogy gondolta s bármily átható tekintettel nézegetett is nyugat felé, valami magasztalnak még csak körvonalait sem volt képes föfedezni. Midőn így egyik nap eltelt a másik után a nélkül, hogy nyét csak egyetlen csepp víz is megüdvösítette volna, végre őt is, derék lovát is elhagyta ereje. Már egy ízben arra is rászánta magát, hogy lovát lenyergelve szabadon bocsátja, hogy legalább ez meneküljön meg — ha tud, maga pedig azalatt az elasztott fűbokrok közé heveredve bevárja halálát; azonban ama titokteljes ösztön, melynél fogva az ember és állat utolsó pillanatig ragaszkodik az élethez, meggátolta szándéka kivételét. Nyeregben maradt tehát, de szemei előtt vad, káprázatos fényalakok lebegtek és cikáztak s lova csak önmagától haladt tovább az addig követett irányban.

Hanem a ló is végre lankadni érezte erejét; járása ingadozó lett; gyakrabban állapodott meg mint azelőtt, míg végtére egészen megállt és csak akkor indult meg ismét, midőn a gazdája térdei inkább öntudatlanul mint szándékosan szorították oldalait.

Reynolds György alomszerű érzéketlenségéből felébredt, ugyanis eddigelé szemei fénytelenül maga elébe bámultak oltanyira, hogy csaknem teljesen megfeledkezett már a külvilágról. Most felpillantott — tekintete előtt ködümű homály ült, kezével végig simította homlokát, mintha az agyában egymást kergető zavaros képeket el akarna tűzni. Nehány perccel előbb még oly erőtlen keze görcsösen megragadta a kantárszart s aztán felemelte tenyerét, hogy az égető napsugarak ellen szemeit védelmezze, mert — ha nem csalódott — magas fák által környezett ragyogó víztükrök csillogott elébe.

(Folyt. köv.)

Világfoiyása.

Országgyűlés. E héten vette kezdetét a közoktatásügyi miniszterium költségvetésének tárgyalása s nem hiányoztak hevesebb jelenetek és föl-szólalások egyes képviselők és Trefort Ágoston miniszter közt, főképp az antiszemita képviselők, u. m. Veres József, Zimándy s Nendwich Károly azt panaszolták, hogy a zsidóság a többi felekezetekhez képest aránytalanul nagy számban lepi el az iskolákat, még pedig más felekezetek iskoláit, melyek fenntartásához nem járulnak. Pulszky Ferenc, ki mindig s mindenütt a zsidók érdekeit védelmezi iparkodik, rövid beszédben azt a tanácsot adja, hogy azon keresztyén tanintézetekre, a melyekbe az ő gyermekeik is járnak, valami alapítványt tegyenek, még pedig nem kizárólag zsidó fiúk, hanem általában kitűnő fiúk számára, mi által elháríthatják magukról egyszert az azon jogos panaszt, hogy ők oly intézetekben taníttatják gyermekeiket, melyek létesítéséhez éppen semmivel sem járultak. Miután még Tisza miniszterelnök szót s utána Olay Lajos a többször megtámadott Trefort miniszter védelmére kelt, a költségvetés általános tárgyalása befejeztetett. Szapary gróf pénzügyminiszternek mult számunkban jelzett lemondása tényné vált s Tisza miniszterelnök veszi át a pénzügyminiszterium ideiglenes vezetését.

Németország. A német választási mozgalom a legnagyobb szenvedéllyel folyik s hogy számos helyen a kis ostrom állapotot s más kivételes rendszabályokat kellett életbeléptetni, eléggé bizonyítja a küzdelem rendkívüli elkeseredettségét. De bizonyítja azt is, hogy a szociálisták a mérsékelt pártok rovására a helyzetet minél inkább kihasználják, még pedig nem sikertelentül. Igen valószínű, hogy a nagy tusában aránylag legtöbbet ők fognak nyerni, míg a többi töredékek számaránya lényeges változást aligha fog szenvedni. Legalább így jövendölök azt a viszonyok ismerői. A választások tudvalevőleg hétfőn mennek végbe. Császári proklamáció ez alkalomból nem intéztetik a választókhoz.

Bolgár ügy. Török hivatalos táviratok szerint a tárgyalások a bolgár kormány és Zankov közt sikerre vezettek. A regensség két tagja visszalép s csak Stambulov marad meg. Ellenben Zankov s még egy teljesen neutrális politikai egyéniség neveztetik ki regenssé. E változásnak megfelelően a bolgár miniszterium is átalakíttatik. Orosz tábornok lesz-e a hadügyminiszter, mint Zankov sürgette, azt a távirat nem mondja, hanem annyit mégis konstatál, hogy a hadügyi tárca betöltése iránt már létrejött a megegyezés. Zankov belépése a regensségbe az orosz befolyás visszaállítását jelenti Bulgáriában.

MEGHÍVÁS.

A „SZENTESI DAL- és ZENEÉGYLET” évi rendes közgyűlése a folyó évi február hó 13-án megárvatható nem lévén — a közgyűlés megtartására 1887. évi február hó 26-ik napjának délután 6 órája az egylet helyiségében ujjalag kifizetik azzal, hogy ezen közgyűlésen a tagok számára való tekintet nélkül is fog határozatot hozatni.

Tárgy:

1. Elnöki jelentés.
2. Pénztárnok jelentése, az 1887. évi mérleg megállapítása.
3. Számvizsgáló bizottság jelentése.
4. Tisztségviselői választása.
5. Számvizsgáló bizottság választása.
6. Indítványok.

Szentes, 1887. febr. 14.

AZ ELNÖKSÉG.

HIREK.

Esküvők. Veszélovsky Gyula mágoosi uradalmi ispán f. hó 15-én vette oltárhoz Kisteleken Sas Irén kisasszonyt, Sas Lajos szegedi birtokos szép és művelt leányát. — Vangyel Sándor szolgabíró Oroszán f. hó 17-én tartotta egybekelését özv. Mihály Ágostonné unöknök szellemes, művelt és szép leányával Rózsikával. — F. hó 21-én tartja egybekelési ünnepélyét Halason Szalay Miklós főszoigabíró a szellemes és csinos Vlaszák Erzsike kisasszonnyal. — Folyó hó 17-én Szegedi János kerégyártó iparos tartotta egybekelési ünnepélyét Ugrai Mihály kerégyártó iparos csinos és derek leányával Esztikével. Megemlítésünök tartjuk, hogy az esketési szertartást a menyasszony rokona s városunk szülötte Kutas Bálint bekés-gyulai ref. segédlelkész vezette, mely alkalommal igen megható beszédet intézett az új párhoz. — Áldás és boldogság kísérje a fiatal házaspárokat új életpályájukon.

Képviselői látogatás. Ez évi mártius 15-ére Török Kálmán városunk országgyűlési képviselője és Komjáthy Béla képviselőtársaság városunkat látogatásukkal tisztelik meg, mely alkalomra a kellő fogadtatásra vonatkozólag a helybeli 48-as kör választmány a szükséges intézkedések megtételéről gondoskodott.

A szentesi dal- és zeneegyület alarcos bálja iránt az érdeklődés igen nagy, — előreláthatólag a bál népes lesz. — Mint gyantitjuk, alarcosok sokan lesznek, — s e részben Jakó női szabó miúndt elkövet — hogy a közönség igényének megfelelően, — kész ruhákkal még mindig rendelkezésre áll.

Tea-estélyt rendez a kaszinó vigalmi bizottsága jövő hó 5-én saját helyiségében. Belépti díj személyenként 1 írt, mely összegben befoglaltatik a tea és hidegsült ára, valamint a cigányoknak járó díj. Azt hisszük, s itt volna az ideje, hogy az aláírás iv ki-lyen már becsátva.

Gyászhir. A következő gyászjelentést tettük: Alulírottak mély fájdalommal jelentik a szeretett apa, illetve nagypapa: Id. Soós Imrénének 1887. évi február hó 16-án éjjeli 11 órakor, 5 napi szenvedés után, életének 69-ik évében tüdő-szélhűdésben történt gyászos elhunytát. Hült tetemei az ev. reform. egyház szertartásai szerint f. hó 18-án délután 3 órakor fognak örök nyugalomra helyeztetni. Szentes, 1887. évi február 17-én. Áldás és béke lengjen porai felett! — Soós Imre és neje Sarkadi Nagy Teréz és gyermekei. Soós Lajos és neje Német Julianna és gyermekei. Soós Pál (megyei ügyész) és neje Sarkadi Nagy Ilka. Soós Eszter és férje Török Sándor. Soós Mária és férje Bartha Sándor. Soós Mihály és neje Németh Lidia és gyermekei. Soós Klára és férje Varga Imre és gyermekei. A temetés nagy részvét mellett ment végbe.

Farsangi naptár. Bizony már csak néhány naphoz áll a farsang, de azért még bő alkalmuk nyílik a mulatság kedvelőinek e rövid időt is szórakozásra felhasználni. Így ma lesz az iparos osztály farsangi bálja Rambovszki nagytermében, melyet a helybeli iparos ifjusági egyesület rendez s mely — ha a biztatásoknak hittel adhatunk — szépen sikerülhet, csak az iparos osztály pártolná. Vasárnap a helybeli 48-as kör tartja farsangi bálját a csizmadia ipartársulat termében. Hétfőn a helybeli szabó iparosok tartják vacsorával s borral egybekötött táncmulatóságukat. Vége kedden, farsang utolsó napján a helybeli dal és zeneegyület tartja alarcos és jelmezbálját Rambovszki termében s a ki nemcsak táncolni, hanem nevetni is akar, bizonyosan fel fogja keresni az alarcos és jelmez vendégek e találkozási helyét. S hogy senki se unatkozzék, arról a rendezőség kellő tapintattal gondoskodik.

Szép sikerrel ment végbe a szentesi fiatalok mult szombaton az erdélyi magyar közművelődési egyesület javára rendezett zártkörű mulatság, mely fényesség mellett meglehetősen kedélyességgel folyt le. A háziasszony tisztelt Fekete Mártonné urnó töltötte be, kit a rendezőség díszes bokréttával lepett meg. A mint értesültünk, csakis a felülfizetésből befolyt összeg jutott a jótékony célra, a többi bevétel nem fedezte a kiadásokat s egy kis deficit maradt, melyet azonban a rendezőség könnyen és szívesen pótolhat a szép élvezetért. — A bálon jelen voltak következő hölgyek és urnók: Kovács Margit, Kiss Emma (P. Gyula), Teci Vilma (H.-M.-Vásárhely), Nagy Ilka, Zolnay Etelka és Vilma, Várady Krisztina, Nyári Bella, Pollák Julcsa, Götzl Vilma, Piti Mari, Laczi Rózsa (H.-M.-Vásárhely), Széll Ilka, Főző Jolán, Mezei Rózsa, Sréter Berta, Neumann Hermin, Ehrlich Jolán, Gunst Cili, Lóvi Szidi, Egető Mari, Egető Erzsé, Huszka Emma, Huszka Izabella, Szűcs nővérek, Dinyés Teréz, Horváth Ilka; Fekete Mártonné, Dósa Béláné, Zolnay Károlyné, Sarkady Mihályné, Pokorny Tivadarné, Gerőc Lajosné, Csató Zsigmondné, Soós Pálné, Horváth Ferencné, Kégl Jenőné (Pusztai Gyula), Hoffer Adolfné, Dáni Józsefné, Vecseri Jánosné, Korbuly Béláné; Kovács Imréné, Stammer Sándorné, Nagy Ferencné, Teci Józsefné, Dósa Elekne, Pollák Sándorné, Götzl Bertalané, Széll Sándorné, Virág Edéné, Mezei Mórné, Nyiri Sándorné, Sréter Ferencné.

A „Csongrád megyei Hitelszövetkezet” igazgatósága megválasztotta már tisztviselőit, még pedig a pénztárnoki állásra Szántó Lajos adóügyi tanácsnokot, a könyvelői állásra Jónás Jakab volt kormánybiztossági hivatalnokot, ki azonban később nem fogadván el az állást újabban Fábián társulati hivatalnok választatott meg.

Háztulajdonosok figyelmébe. A szentesi ipartestület a f. évi ápril hó 24-ik napjától — egy, esetleg több évre alkalmas helyiséget szándékozik kibérelni. — Felhivatnak tehát mindazon háztulajdonosok, kiknek az ipartestület céljának megfelelő helyiségek vannak hasznosbérbeadandók, — hogy e tekintetben írásba foglalandó és kötelező erővel bíró ajánlataikat, a helyiségek megnevezése — és a kívánt bérösszegnek kitüntetésével — Kauff Horváth Lajos, férfi szabó mester, ipartestületi alelnökhöz, legkésőbb ez évi március 1-ső napjáig — mulhatatlanul tegyék meg.

Értesítés. A reformált egyháztanács határozatából kifolyólag felkérem mind azon egyházunkhoz tartozó szülöket, gyámokat, kiknek 13-tól 15 éves gyermekeik, gyámoltjaik vannak, (vagyis a kik 1872, 1873, 1874-ik években születtek) hogy mint az 1868-ik évi XXXVIII-ik törvényeink rendelkezése szerint ismétlődő iskolába való járásra kötelezett tanoncokat a vett idező cédula előmutatása mellett f. évi mártius 1-től 6-ik napjáig hivatalos helyiségemen mulhatatlanul beírassák — s annak megtörtéttével feladják; nehogy a meg nem jelenők ellenében Szentes város hatósága a fentebb is idézett 1868 évi XXXVIII t. c. 4-ik §-ában előírt eljárást teljes szigorral vegye tőknatba. Szentes 1887. febr. 17. Gerőc Lajos reform. lelkész.

A „Csongrád megye” című lap f. é. 13-ik számában „Elutasított felebbezés” eim alatt hozott közleményre jövő számunkban reflektálunk.

Jövő mártius hó első vasárnapjától kezdve a szentesi kölcsönös segélyező szövetkezetben a heti befizetések nem szombaton, mint eddig, hanem vasárnap d. u. a szokott órákban fognak elfogadtatni. Ezt az intézkedést az igazgatóság azért tette, hogy a részvényesek többségét képező munkás osztály óhajának eleget tegyen. Idővel majd megváltik, melyik nap célszerűbb a heti betétek befizetésére.

Helyreigazítás. A békéltető bizottság megalakítása céljából Mikec Ferenc iparhatósági biztos elnöke alatt tartandó iparossegédgyűlés nem e hó 27-ére — mint tévesen volt közölve — hanem 28-ára van kitűzve.

Szentesi kivándorlók. Az apáca-bodzási kincstári földékből szentesiek eddig irattak 141-en 3998 holdat.

Gyujtogatás. Soós József II. t. 255. sz. a. hánál f. hó 17-én reggel 7—8 óra közt a szubben lévő szalmát Rádi Ferenc szabósegéd bosszúból meggyujtotta. A tűz kiütését hamar észrevették, s így sikerült azt elnyomni. Rádi Ferenc önként jelentkezett a kapitányi hivatalnál, töredelmesen bevallotta gonosz tettét. Meggyujthatta volna, ugymond, még f. hó 15-én, de azért

nem tette, mivel nagy szől volt, nem akart másnak kárt okozni, csakis Soósot kívánta megkárosítani. Rádi Ferenc őszinte vallomása folytán letartóztatván, a helybeli kir. járásbírósnak átadatott.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1887. február 18.

Az igazi hideg még csak most grasszál igazán, a hőmérséklet a hét folytán reggelekenként nem egyszer R.—0 alatt 10—12 fokkal állott. Valóban féltetni lehet a gyenge repce- és buzavetéseket e hosszan uralkodó száraz hidegtől.

Heti vásári behozatalunk mindenfelében igen nagy volt. Gabonapiacunkon vidékről hozott kukorica és árpa igen sok volt, buzát azonban, mivel az árak egy hét óta 30—40 krt estek — látni nem igen lehetett. Buza ára: munkét 8 írt 20 kr., 8 írt 30 kr. Kukorica (kőböllel) 5 írt 20 kr., 5 írt 30 kr. Árpa (kőböllel) 4 írt 80 kr., 5 írt. Zab (kőböllel) 4 írt, zabos búkkóly 5 írt. Heremag vetni való (vékája) 10—12 írt. Szalonna m.m. 38—40 írt. Hizott sertés ára 10—12 krral emelkedett, de készlet éppen nincs.

Nyilatkozat.

A „Csongrád megye” című lap 13-dik számában „Csongrád jövője” eim alatt Szentesről keltező Csemegi Antal főszoigabíró ur ismét megtámadtatásoknak lett kitéve és politikai jellemében meggyalázva, sőt a szerkesztői üzenetek rovatában utalás történt a cikkre, melyben ismét kiméltelenül meg lett támadtatva.

Mi alulírottak, kik Csemegi Antal főszoigabíró urat ösmerjük és büszkeséggel valljuk magunkat barátainak, az ő védelmére nem kellünk, még lévén arról győződve, hogy a ki őt politikai jellemében és ekként becsületében megtámadja, az megemlegeti a napot, mikor elméje fiekádozott; hanem tartozó kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy ő Szivák Imre urnak országgyűlési képviselővé történt választása óta a párttal egyáltalán nem foglalkozott és azóta egész a mai napig Szivák Imre urnak hű tisztelője volt, és azon tapintatlan eljárásból folyólag, mely most Csongrádon a kedélyeket forrongásba hozta, hogy Szivák Imre urnak ellenjelöltje még a mai napig nincs, az egyedül Csemegi főszoigabíró ur befolyása és csillapító modorának tulajdonítható. — Midőn tehát jelen nyilatkozatunkat kiadjuk, egyúttal Szentes város művelt közönségéhez azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk, legyen szives megakadályozni, hogy ősvárosa aljas rágalomok terjesztésének büntéskéjéül ne szolgálhasson és hogy tanácsadói hivatottságukkal az illető rágalmozók csak ott lépjenek fel, hol arra szükség van és az elfogadjatik.

Kelt Csongrádon, 1887. évi február hó 16-án.

Forgó József. Greskovics Ferenc.
Forgó Sándor. Kátai Pál.
Forgó Pál. Ujszászi János.

Idősb Forgó Pál.

Farbige seidene Faille Erancgaise, Sura, Satin merveilleux, Atlasse, Damaste, Ripse uud Taffete fl. 1. 35 per Meter bis fl. 7.45 ver. in einzelnen Roben und Stücken zollfrei in's, Haus das Seidenfabrik-Depot G. Henneberg (k und k. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. (5.)

Hirdetmény.

A népfölkeletről szóló 1886 évi XX. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás értelmében a m. kir. 2-ik honvéd gyalog feldandár népfölkelelési járás hadparancsnoksága, a népfölkelelésben résztvevőre kötelezett, 1845 től 1854-ig született s katonailag már kiképzett védkötelesek összeírásai lajstromát megküldvén, azok helyesen Szentes város főjegyzői hivatala mint katonai ügy vezetőségénél ez évi febr. hó 16 ik napjával megkezdett.

Felhivatnak tehát a jelzett évekbe (1845—1854-ig) született s katonailag kiképzett s bármiféle elbocsátási okmányokkal elátott — de nem Szentes város javára sorozott s elbocsátásuk ideje után letelepedés vagy beköltözés folytán Szentesen illetőséget nyert egyének — hogy e hó folyamán az összeíró lajstromokba leendő felvétel s volt illetőségi községük összeírásából leendő törlés foganatosíthatása végett Szentes város főjegyzői hivatalában jelentkezni szoros köteleességüknek ismerjék.

A népfölkelelésnél a tisztai szükséglet fedezése tekintetéből felhivatnak:

1.) oly volt tisztek, kik becsületsértés elkövetése nélkül akár a hadsereg, akár a honvédség kötelekeiből kiléptek vagy a tisztai rangról leköszöntek,

2.) oly polgári egyének, kik kiváló fedhetlen jellem, hazafias érzület és magatartás folytán köztiszteltben állanak, vagy maguknak érdemeket szereztek, ha általában és lehetőleg tán katonai tapasztalataik folytán is a népfölkelelési tiszt állásra aspirálnak és arra önként jelentkeznek;

3.) oly volt altisztek, kik védkötelezettségük teljesítése után a hadseregéből vagy a honvédségből kiléptek és kiváló tulajdonságaik folytán népfölkelelési tiszt szolgálatra alkalmasoknak ítéltetnek;

4.) végre a népfölkelelésre nem kötelezett oly egyének, kik tiszt szolgálatra alkalmasak s ebbeli kinevezetésüket maguk óhajtják, kikőben s lehetőleg okmányokkal felszerelt kérvényeiket a m. kir. 2-ik honvéd gyalog feldandár 1/2. zászlóaljának „Népfölkelelési járás Parancsnokság”-ához B.-Gyulán mielőbb benyújtani igyekezzenek, e tekintetben netalán szükséges okmányok kinyerése s felvilágosítás vétele végett Szentes város katonai ügyvezetéséhez fordulhatnak.

Szentes, 1887. febr. 17.

Ónodi Lajos,

főjegyző, Szentes város katonai ügyvezetője.

Meghívás.

A „Szentesi Hitelszövetkezet” 1887. évi mártius hó 6-án délelőtt 10 órakor Szentesen, Csongrádvármegye közgyűlési termében tartandó

rendkívüli közgyűlésére

a t. részvényes tagokat meghívni van szerencsém.

Tárgy:

1. Az alapszabályoknak a szegedi kir. törvényszék 2490/1887 sz. végzése által kívánt kiegészítése.

2. Jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldötték választása.

Szentés, 1887. február 17-én.

Kiss Zsigmond,
elnök.

83/v. 1887. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósg 6052. és 6053. 1886. számú végzése által Carl Königer és társa cég javára Tóth József gőzmalom-tulajdonos ellen 556 frt tőke és 784 frtnak fizetetlen levő része, ezeknek a végzésben jelölt napoktól számítandó 6% kamatai és eddig összesen 68 frt 05 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 20 métermázsas kásából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 290. 1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Szentesen, a kir. járásbírósgnál leendő eszközésére 1887-ik évi február hó 24-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitézetik

és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szentesen, 1887. évi febr. hó 10-én.

Végh Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

51/v. 1887. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósg 2621. p. 886. számú végzése által Polacsek Ferdinánd javára Keresztes Mária és férje, és Szabics Imre belső ecseri lakos ellen 400 frt tőke, ennek 1886 év márc. hó 16. napjától számítandó 6% kamatai és eddig 53 frt 56 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával Szabics Imre III. v. alp. től bíróság lefoglalt és 970 frtra becsült 4 boglya széna, 2 fias tehén, 2 ló, 3 kocsi és 50 m. mázsa búzából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 6235/1886. sz. kiküldést elrendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis belső-ecseri 34 sz. tanyán Szabics Imre lakásán leendő eszközésére 1887-ik év február hó 22-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitézetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy ezen fentérintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szentesen, 1887. évi febr. hó 11-én.

Végh Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Kiadó lakás.

Zoó Jánosnak I-só tized 157-ik számú házában egy külön lakás van szt. György naptól kiadó, mely áll két szoba, konyha, kamra és szalmatartó helyiségből. Értekezletni a tulajdonossal.

Hirdetmény.

Értesítetnek a város területén levő iparos-segédék, hogy a békéltető bizottság megalakítása céljából, az 1884. évi XVII. t.-c. 141. §-a értelmében, maguk közül harminc iparos-segédnek megválasztására a csizmadia céhláz termebe határidőül a f. évi február 28-ik napjának d. e. 9 órája tüzetett ki. Felhivatnak tehát az illetők, hogy a jelzett helyen és időben a választás megajtése végett multhatatlanul megjelenjenek, és tudomásukra hozatik az is, hogy a segédék névjegyzéke e hó 13-ik napjától 20-ik napjáig az ipar-testület hivatalos helyiségében, (Horváth István állatorvos házában) közszemlére lesz kitéve s a netán abból kimaradt segédék a névjegyzékbe leendő felvételüket — a közszemlének ideje alatt — írásosan kérelmezhetik.

Szentés, 1887. febr. 6-án.

Mikecz Ferencz,
iparhatósági biztos.

Üzlet eladás.

A piac közelében egy teljesen berendezett nagyforgalmu fűszer üzlet igen kedvező feltételek mellett eladó. — Bővebb felvilágosítást Pollák és Ehrlich uraknál (dr. Pollák-féle ház) nyerhetni; ugyanott az alku is megköthető.

Árlejtési hirdetmény.

A k.-szt.-márton-szentési vasut kiépítéséhez szükségeselt kőmives, kőfaragó és ács munkálataira ezennel nyilvános árlejtés hirdettetik.

Beadhatók külön ajánlatok a műtárgyak kőmives, — külön a magas építkezések kőmives, — és külön a magas építkezések ács munkálataira.

Előírányzott költségek:

1. műtárgyak falazási munkáira . . . 11144 frt.
2. magas építmények falazási munkáira 25755 frt.
3. ács munkáira 12951 frt.

„Ajánlatok” benyújtandók Szentés város polgármesteri hivatalához 1887. évi február hó 23-iki délelőtt 10 óráig.

Ajánlatokhoz melléklendő a megajánlott árak szerinti építési összegnek 5%-tőlja mint cautio.

Tervek, feltételek stb. megtekinthetők Szentesen, naponként a polgármesteri hivatalnál és a vasutépítés vezetőségénél.

Kelt Szentesen, 1887. évi február 11-én.

Sarkadi Nagy Mihály,
polgármester.

Kiadó lakások.

A kis-piacon levő Grünwald-féle házakban több rendbeli lakás és bolthelyiség Szt.-György naptól fogva kiadó.

Bővebb értesítést ad: dr. Götzl Bertalan.

MEGHIVÁS.

A „SZENTESI TAKARÉKPÉNZTÁR”

folyó évi március hó 5-én délelőtt 9 órakor saját házában

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a tisztelt részvényesek ezennel tisztelettel meghívattak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Zárómérleg beterjesztése a felügyelő bizottság jelentésével, nyereség felosztása s a felmentvény megszavazása.
3. Ügyészi jelentés.
4. Évi költség-előirányzat és leltár bemutatása.
5. Egy gyakornok alkalmazása iránti előterjesztés.
6. Kérvények és indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal beadatnak.
7. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag megválasztása.
8. Igazgató, esetleg aligazgató választása.

Szentés, 1887. február 17-én.

KISS ZSIGMOND,
elnök.

Kivonat az alapszabályok 22. §-ából.

A közgyűlésen csak oly részvényes vehet részt, ki részvényeinek, vagy az orról szóló zálogjegyeinek az intézet hivatalában felmutatása mellett igazolványát és szavazati jegyeit a közgyűlés előtti nap d. e. 12 órájáig már megszerezte és részvényeit a rendkívüli közgyűlés előtt legalább 15 nappal, a rendes közgyűlés előtt pedig 30 nappal saját nevére jegyzetten átiratta.

Jegyzet. A közgyűlés tárgyai 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségébe kitéve, a részvényesek által megtekinthetők.

Hirdetmény.

A hadmentességi díj kirovásához szükséges adatok beszerzése — a szokásos bejelentések után — e hó elejével megkezdettvén, ugyancsak e hó végéig folytatattatni fog.

Minélfogva felhivatnak úgy a díjköteles egyének, valamint a fizetésre kötelezett szülők, gyámok és munkaadók, hogy a jelzett időben a városi adó hivatalnál, magukkal hozva hadmentességi díj- és adó-könyvecskéjüket, a törvény kívánta bejelentést annyival is inkább megtegyék, mivel ellenesetben pénzbírsággal fognak büntettetni.

Szentés, 1887. február 10-én

Szánthó Lajos, an. tanácsnok.

MEGHIVÁS.

A „SZENTES-VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR”

f. évi február hó 26-án délelőtt 9 órakor

az intézet saját házában tartandó

XIII-ik évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket meghívni van szerencsém.

Szentés, 1887. február hó 6-án.

FEKETE MÁRTON,
elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Zárómérleg bemutatása, nyereség felosztás és annak kifizetése határidejének megállapítása, felmentvények megszavazása.
3. Igazgatósági előterjesztések.
4. Az alapszabályok 30. §-a 8-ik pontja értelmében netán benyújtandó indítványok fölötti határozat.
5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag megválasztása.

Jegyzet. Alapszabály 27. §. A részvényes, ki szavazni kíván, az erre szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt a hivatal helyiségében átvetheti, ha magát a közgyűlés előtt legalább 30 nappal saját nevére irt részvényével igazolta.

A mérleg az intézet helyiségében a t. részvényesek által megtekinthető.

A legjobb és legszebb
HARMONIKÁK
és mindenféle

ZENE-ESZKÖZÖK

kaphatók csakis

TRIMMEL N. JÁNOSNÁL

BÉCSBEN

VII. Császártút 7. szám.

Arjegyzékek harmonikákról vagy zeneszerekről
ingyen és bérmentve.

Hasznos tudnivaló.

Egy diétetikus tápszer.

Egy előbbi cikkemben egy jó házi szerrel foglalkoztam és megírtém, hogy az e cikkel megkezdett ciklust folytatni fogom. Jelen soraim célja, egy kitűnő diétetikus tápszer: a „csokoládé“ ismertetése.

Néhai Hufeland Vilmos Keresztély dr. a tudós orvos és a „Makrobiotik“ híres szerzője a következőleg nyilatkozik a csokoládé felől: „Ajánlom a csokoládét minden ideges, elgyengült, beteges embernek, gyenge gyermekeknek és agoknak. E tápszer erősíti a gyenge szervezetet és alkalmas volt kitűnő eredményeket megfigyelni oly egyéneknél, kik az altest krouikus affekcióiban szenvedtek.“

Spanyol- és Franciaországban a csokoládét általánosan reggeli gyanánt isszák; Angliában és Ausztriában az utolsó évek óta mind jobban terjed és Európa többi részeiben is lassan-lassan kiszorítja a reggeli kávét.

Hogy a csokoládé nálunk Magyarországon még nincsen annyira elterjedve, ennek megvannak a maga különös okai. Nálunk ugyanis a csokoládét gyógyszer gyanánt használják és t. kollegáim nagy száma a megmondhatója, mennyi bajt okozott már mint ilyen. A legtöbb nálunk elterjedt csokoládé nagyrészt keményítő-szerű anyagokat és cacao-héjat tartalmaz, melyeket azért kevernek bele, hogy olcsóbbá tegyék és hogy oly árut nyerveknek, mely a forralásnál gyorsan sűrűsödik, mely körülményre aztán ráfogják, hogy „jó csokoládé, mert sűrű.“ Az így gyártott csokoládé természetesen megterheli a gyomrot és többszöri élvezetnél ellentálló hatással bír. Miután pedig nálunk már évek óta nagyrészt ily gyártmány van forgalomban, ennél fogva nem csodálható, hogy e tápláló szer hazánkban nem terjed.

En nálunk csak egyféle csokoládét ismernek, melyet mint kitűnő diétetikus tápszer mindenkinék ajánlhatók és a mely mind ama előnyöket bírja, melyekkel birnia kell, a mennyiben az égetett cacao-gyümölcsmagvaknak és tiszta cukornak mechanikai, de nagyon benső és homogén keverékét képezi és ez a „Chocolade-Küfferle“ (Budapest, váci-utca 13 sz.) Ez nem tartalmaz semmi kártékony anyagot, jobb és egészségesebb a kávénál, a gyomrot nem terheli meg, hanem konzerválja, finom ízléssel és zamattal bír, sok tápanyagot tartalmaz és olcsóbb, mint a külföldi.

Meg kell vallanom, hogy egyáltalán nem értem, miért vásárolják kereskedőink oly előszeretettel a francia csokoládét, mikor itthon olcsóbbat és jobbat kaphatnak. A hamisított csokoládé nálunk sohasem fog terjedni, míg a jó és tiszta gyártmány mind ama tulajdonokkal bír, melyek általános elterjedését elő fogják mozdítani. A közönségnek saját érdekében pressiót kellene gyakorolni a kereskedőkre és következetesen Küfferle-féle csokoládét kérni, a kávéházban pedig minden sűrű keveréket visszatartani.

A jó csokoládé táplálóbb, egészségesebb és kellemesebb a kávéval. Ugyanez mondható a Küfferle-féle olajtalantított cacao-ról. Ez a csokoládé kellemes ízét a könnyen emészthető és tápláló ital tulajdonságaival köti össze, csecsemőknek is adható és különösen ajánlható rossz emésztésű egyéneknek. Megjegyzendő azonban, hogy a hollandiai cacao mintegy 8% idegen anyagot tartalmaz, mely könnyen oldhatóvá teszi ugyan, de az egészségre ártalmas, míg a Küfferle-féle cacao abszolút tisztasága által tűnik ki.

Ez ismertetést annál inkább ajánlom a közönség figyelmébe, mert remélem, hogy ez által egy kitűnő diétetikus tápszer terjedését mozdítom elő. Legközelebb valami másról.

Dr. Pápay Ernő.

Irodalom.

A „Magyar Dal-Album“ hatodik folyamának 4-ik füzeté megjelent, a következő rendkívül érdekes 20 dallam tartalommal: 1. Eltemették a legszebb lányt. 2. Elveszett a lovam cédrusfa erdőben. 3. Enyhülését fájdalmának csakis az remélheti. 4. Ereszszetek jó révések. 5. Esik eső az ár-a-tarlóra. 6. Este későn, este későn, ragyognak a csillagok. 7. Esteledik, haza szállong a madár. 8. Ez a kis lány de csinos. 9. Édes anyám-asszony, jön a cigányasszony. 10. Édes hazám fiai. 11. Édes kedves babám, egyetlen tubicám. 12. En elmémmé a vásárra fölönnezel. 13. En is megiszom, te is megiszod, ő is megiszsa. 14. Falu végén sátor áll. 15. Farsang, dundaszó, szánut, vén sánta ló. 16. Fazikát drótoztassik kend asszonyom. 17. Fáj a szívem, elszakadtam tőled. 18. Fáj a szívem, majd meghasad. 19. Fiúk, nek, hej be széles a kedvünk. 20. Fülelem búsan dalol a lombon. — Előfizetéseket még mindig elfogad a „Magyar Dal-Album“ kiadóvatala Győrött, és pedig 1 évre (10 füzetre) 1 frt 80 kr; fél évre (5 füzetre) 90 kr. Egy-egy füzet ára 25 kr. A füzetek bérmentve küldetnek.

CSARNOK.

Ki tette a csárdást szalon-képesé?*)

(Vége.)

Egy ifju mánás, Orey bárónak bizalmas ismerőse, beszaladt az első társalgó terembe, s a bárót karon fogva, pár perc alatt a gróf elé vezette s kölcsönös rövid köszöntés után a gróf igen nyájás hangon mondá a bárónak:

— Hallom, hogy uramócsom szépen táncolja a mi népünk táncát.

— Én csak a gyöngyösi kapások táncát tudom, vágott közbe a báró.

— Épen ezt óhajtom én! — szólt a gróf derülten — vajon nem lenne szíves egy pár lejtéssel nekünk itt azt a táncot bemutatni?

— Igen szívesen, felelt a báró nyájás mosolylyal,

*) Ez éppen farsangi időbe való érdekes ismertetést az „Egyetértés“-ből vették át. Szerk.

nem tudva, mi akar ebből lenni, — de hol a muzsika? tevő hozzá.

Mind egymásra néztek, szólanul, de mihamar ugyanazon ifju mánás felkiáltott a zenekarhoz: — Morelli! Seine Excellenz lasst fragen, ob Sie einen ungarischen spielen könnten? (Ó excellenciája azt kérdezteti, vajjon tud-e magyar nótát huzni?)

— Ja, zu dienen, Excellenz, ich habe aber die Noten nicht mitgebracht. (Szolgálatjára, excellenciád, csak hogy nem hoztam el a kottát.)

— Also lassen Sie's holen! Sinds weit von hier? (Hát hozassa elő! Messze lakik ide?)

— Nein, ich bitte, hier im Hause im zweiten Stock. (Nem, kérem, ugyan ezen házban, a második emeleten.)

— Also nur g'schwind (tehát hamar), s valóban igen rövid idő alatt elhozták a kottákat, kiosztották a partitúra egyes füzeitet és ráhúzták vagyis, hogy ne rágalmaznak, elkezdtek játszani, Biharinak egymagában véve klasszikus palotás magyarját, de melyen csak úgy lehetett volna táncolni, ha azt egy jobbtele, de vidéki cigánybanda játszotta volna.

Szegény Bihar! be jó, hogy egy ölnyi vastagságu föld van koporsód fölött!

Huzták, huzták, a német zenészeknek majd kidüldelt a szemük, úgy nézték a kottákat, de biz annak nem volt se füle, se farka, sem értelme, úgy hogy a báró némi várakozás után mosolygva ezen szavakkal fordult az állellenben álló elkomorodott grófhöz:

— Excellenciád! ezen táncolni nem lehet! s meglátszott rajta, mennyire hiányzanak neki azok az egyszerű gyöngyösi cigányok.

— Magam is úgy látom — válaszolt a gróf, — de az nem baj! a legközelebb —

Egy éles hangu erős felkiáltás szakította félbe a gróf beszédét, mert a szatmármegyei hírneves alispán Kendének a fia Kende Pista, egy sejt magas nyulánk termetű s mindig nyalka jurátus, kít e dolog későbbben is nagyon érdekelt, felkiáltott a zenekarra Morellyhoz:

— Kennen sie Martinovics? (Ismeri a Martinovics-nótát?)

— Bitte tausendmal um Entschuldigung, kann aber wirklich nicht dienen (Ezerszer bocsánatot kérek, azzal csakugyan nem szolgálhatok), válaszolt zavartan a német karmester.

De ugyanazon percben megszólalt a német karzatol Morellynak szekondhegedűse, egy fekete bajuszu és szakálu magyaros kinézést még fiatal ember, s illetlenjes hangon magyarul mondá: „Instálom alásán, én tudom a Martinovics nótáját kotta nélkül is, ha méltóztatnak parancsolni, elhuzom.“

Brawo, brawo! helyes! jól van! ide vele! hadd halljuk hát, kiabálták a gróf szándékát már sejtett ifjak.

Gróf Széchényi, az eddigiek által némileg feszélyezve, ott állt, szólanul, — szemben vele az ifju báró, s körülülték a nagyszámu férfiközönség, várva az eredményt.

A grófi nyájában fordult báró Orcyhoz ezen szavakkal: „Ha ma nem sikerül, megcsináljuk a jövő bálban.”

Báró Orcy udvarias lejhajtással „igent” látszott mondani.

De ezalatt a fekete szakálú hegedűs hamarjában megmutatta saját hegedűjén a pápaszemű német muzikusoknak, hogy melyik hangnemből kísérik, s felkérte, hogy ne rángatva, hanem mint a cigányok, vonatva, húzza, cigányesul kontrázzanak neki.

Ez gyorsan történt s rövid néhány perc múlva a rögtönzött primhegedűs csakugyan ráhúzta, még pedig magyarosan a Martinovicz nótáját, de bizony a mint először játszották, az se sokat ért, de már a másodszori játszásnál annyira belejötték a német kontrások, hogy báró Orcy maga mondta a szó nélkül álló grófnak:

— Megpróbálom.

— Egy kis helyet kérünk! szolt a gróf fennhangon, s maga is néhány lépéssel hátrább ment, a közönség pedig egy tojás alaku hosszas áres tért alakított a terem közepén, melynek felső végén a gróf, — közepén pedig báró Orcy táncra készen állott.

Ez alatt a zene annyira megjavult és összevágó lett, hogy mihamar Morelly is neki hevülve felvette hegedűjét, s a többiekkel együtt ő is játszott.

Orcy báró közép magasságu, nagyon csinos magyaros termetű, könnyű testalkatu, kedves, nyájas arcu alak volt, — mozdulatai, lejtései fesztelenek, táncra keltemetes, mérsékelt, nem tulkomoly, de nem is tulpajkos. Tökéletesen ösmerte a magyar táncok kívánatátó méla-komolyságuak és a nélkülözhetlen vidorságuak határait s tudta, melyik lejtéshez melyiket s mily mértékben kell alkalmaznia. Táncra hí képe volt a falusi legények táncának, melyet a táncokör szélein körül lejtve és bokázva a legnobilisabb elegáns uri modorban mutatott be.

Táncra gyönyörű volt s a mint a zene időről-időre mindig javult, ő is mindig derültebb arccal s jobb kedvvel járt, úgy hogy utoljára maga is neki melegegett s ugyancsak megrakta!

Táncra végeztével általános melegegedés mellett zajos taps tört ki, Széchenyi gróf pedig, ki eddig szótlanul, de gyönyörködve nézte a szép táncot, lekötelező nyájas szavakkal kérte fel az ifju bárót, hogy ha ezt a szívességet megtette, tegye meg még azt is, hogy válasszon egy táncosnót s azzal mutassa be a magyar páros táncot.

A báró készséggel futott be az első szomszéd társalgó terembe, hol édes anyja a báróné, egy szintén igen szép magyaros szabásu női alak — családja tagjaival s ösmereiseivel állt, — s onnan édes anyja mellől gyönyörű szép hajadon saját nővérét, Orcy Elise baronessét hozta karján a csak most elhagyott tánckörbe, előbb karsú derekán átölelve jobbra balra többször megforgatta, vele helyben állva bokázott, s nem sokára karjai közül szabadon bocsájta mindketten szabadon és külön, többnyire egymással szemben lejtve a kör szélén gyönyörűen járták el a páros táncot.

A baronessé klasszikus példánya volt a teljesen magyar szabásu női kerekded szép arcoknak és alakok-

nak, nem magas, de karsú szép termelű, táncra könnyű mint egy pilangos röpte s minthogy akkor a leányok ünnepegy vagy bál alkalmával rövid ujju ruhaderékekat viseltek, valahányszor táncosa magához karolta s vagy forgatta, vagy egy helyben bokázott vele, ott nyugodott gyönyörű két gömbölyű fehér karja bátyja vállán vagy (kelete frakkba bujtatott) karján s mint folytonos derültségről és jó kedvről, sikerült tréfáiról ismert s épen úgy mint bátyja István báró mindeki által szeretett alak s a fővárosi összes társaságoknak kedvence, midőn észrevette, hogy a közönség eme (valóban meglepően szép) táncotól el van ragadtatva, hogy a falusi táncot és a porleányok szokásait még hívebben adja, megtette azt a pajkoságot, (a minék nagy mestere volt), hogy, köteje nem lévén, béli ruhájának elejét finom ujjainak legesleghegyesekeivel s a falusi leányok finnyáskodását nagyon sikerülten utánozta, kötény gyanánt csipőre öszsze, s nekiderült kedvvel utánozta a falusi leányokat, s emellett oly esztelenen arccal és bátyjára irányzott pajkos kacsiatással sileltte ki, táncosának ölelése elől, hogy nem csak a gyönyörűen eltelt társaság, de még saját bátyja is kedves kacajja lakadtak a nagyon jól sikerült pajkoságon.

De kitűnően ügyes táncosa nem sokára elfogta, karjaira ölelte s jobbra-balra jól megforgatva nyájas lejhajtás után a közönség és az ifjuság viharos tapsai közt hűgát a társalgó terembe édes anyjához visszavezette.

A gróf az első legény táncot komolyan és nagy melegegedéssel nézte, de midőn a fiatal báró gyönyörű hűgával ily szépen és népiesen jártak el a magyar nép táncát s az épen olyan volt, milyennek azt ő óhajotta, boldog volt, és vastag szemöldjei s bajusza dacára is meglátszott arcau a gyönyörködésnek és teljes elégtétel-ségnek és egy előre séjtett siker és elégtétel érzetének kifejezése. Számítása sikerült.

Ritkán láthatták őt ily derült arccal. A gróf nyájas szavakkal köszönte meg az ifju bárónak szívességét s vele kezét szorítva, mondá: „Ez az én táncom!”

Azután a közönséghez fordulva kérdező:

— És hát miért ne lehetne ezt a táncot itt is és mindenütt táncolni?

Ez az intermezzo a szünórát majdnem egészen igénybe vette s miatta Morelly emberej nem is sörözhettek, nem vacsorázhattak, a táncoló ifjuság pedig nyugtalanokva várta és sürgette a megállapított táncoknak folytatását, a női nem sokára a Zsedényi Ede helytartósági szekretárius által rendezett fényes cotillionnal meg is kezdődött.

Morelly 50 forintot kapott és azt a meghagyást, hogy a Martinovicz nótáját vagy más magyar táncokhoz alkalmas magyar nótát tanuljanak be. Meg is történt.

A kezdet megvolt.

A következő bálban a Kende Pista buzgólkodása mellett már nyolc pár táncolta az ifju báró Orcy fésztvépár mellett a páros táncot s gróf Széchenyi ismét gyönyörködve nézte őket, de meglátszott rajta, hogy több párra számított.

A harmadik bálban már husz és egynehány pár állott ki s minthogy bizonyos okból a főuri kaszinó azon a farsangon még egy negyedik bált is rendezett, az e bálra készített új táncrendben már e tánc is „Csárdás” név alatt fel volt véve, de már ekkor alig férték meg a párok s az ifjuság nem érte be ezzel az egygyel, hanem egy német táncot kihagyva, helyette a második csárdást jártá.

Ennek nagy hatása volt nemcsak a fővárosban, de a közel fekvő vidéken is s jöllehet eleinte sokan voltak, kik e táncotól idegenkedtek, de viszont voltak — kivált a budai magyar helytartótanácsnál és a magyar királyi kamaránál szolgált magyar érzelmű hivatalnokok közt még többen, kik azt a legmelegebben pártolták, saját gyermekeiket tanították s másokat is hasonlóra buzdították.

A farsang után mihamar bekövetkezett a tavasz s utána a nyárelő, mely a budai hegyekben — akkor ugyan még nagyon gyéren és gyarló állapotban volt mulató helyekre s egyéb kirándulásokra csalta ki a fővárosiakat, itt igen sokan kedvelték meg a magyar táncot.

APRÓSA G.

Gyermeklogika. Pistike Annácskához:

— Mit gondolsz, miért pupos a teve?

— Nem tudom.

— Mert a dajkája elejtette, mikor még pólyában volt.

* * *

I g a z a v a n. — Min töröd a fejed, Karsci?

— Azon töröm, hogy a botbüntetést újra befogják-e hozni az iskolába, vagy sem?

— A botbüntetést? Hát mi köze ahhoz a fejednek?

* * *

Vendégszeretet. Egy berlini elbucsuzik bécsi vendégszerető házi gazdájától:

„Köszönet a vendégszeretetért, melylyel házába fogadott. Ha a véletlen Berlinbe hozza, el ne kerülje a házamat . . . Jó vendéglőt feleget önnek ajánlani.

* * *

Ráismert. Énekes, a ki elzölt kocsis volt:

— Fiakeros, mi jár önnek az utért?

— De Henrik, hát nem tudod már a taksát!!

* * *

A ravasz gólya. Egy nagy családdal megállott apa a vidékről a fővárosba költözik. Kevéssel a letelepedés után abba a helyzetbe jut, hogy hét gyermekének azt újságolhatja, hogy a gólya egy nyolcadik testvérként hozott a házhoz. A kis Pistike erre csodálkozva fölkiált:

„Milyen ravasz ez a gólya! Már megtudta új lakásunkat!”